

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, SCM

Erfgoed en Kunsten

Van

5.12 e

Datum

20 september 2022

Referentie

34042465

Bijlagen

Brief met reactie en bijlagen bij
de brief

Intern OCW afgestemd

DE, HOenS, MenC

Interdepartementaal

afgestemd

SZW, VWS

Verder afgestemd met

Regeringscommissaris seksueel
grensoverschrijdend gedrag en
seksueel geweld

nota

Brief reactie RvC Over de grens

Aanleiding

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft verzocht om reactie op het advies Over de grens, dat op 21 juni 2022 aan SCM is overhandigd door de Raad voor Cultuur. In de bijlage vindt u deze reactie. De brief wordt ondertekend door de Staatssecretaris, mede namens de ministers van OCW en SZW.

Geadviseerd besluit

Aan MOCW: ik verzoek u kennis te nemen van de brief en deze te accorderen.

Aan SCM: ik verzoek u kennis te nemen van de brief en deze te tekenen.

Kernpunten

De inhoud van de brief

De brief gaat in op alle aanbevelingen van de Raad en koppelt daaraan de maatregelen van het kabinet. Er is voor gekozen om de brief in te delen naar de partijen aan wie de aanbevelingen zijn gericht:

- De culturele, creatieve en mediasector;
- Het rijk;
- Het kunstvakonderwijs.

Een speciale paragraaf is gewijd aan de amateurkunst, in de lijn met de behandeling daarvan in het advies van de Raad.

Voor MOCW

De inhoud van de brief hangt nauw samen met de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld, die u vormgeeft samen met de minister van SZW. De inhoud van de gehele brief is daarom afgestemd met de directie Emancipatie. De tekst over kunstvakonderwijs is afgestemd met de directie HOenS.

Voor SCM

De maatregelen die u neemt zijn verweven in de tekst en daarom nog gememoreerd in de inleiding. Het gaat om:

- Het gesprek over grensoverschrijdend gedrag met de mediasector.
- De bijdrage die u wilt blijven leveren aan het gesprek in uw sectoren.
- Verbetering van de arbeidsomstandigheden door maatregelen op de arbeidsmarkt.
- Verbetering van diversiteit en inclusie door onder meer de toepassing van de code Diversiteit en Inclusie te stimuleren en via de (OCW-brede) beleidsagenda Discriminatie en Racisme.

- Voor een professionelere bedrijfsvoering, bestuur en toezicht in de culturele en creatieve sector: toepassing van de drie codes (Fair Practice Code, Code Diversiteit en Inclusie en de Governance Code Cultuur).
- Financiële ondersteuning (ook na 2023) van het werk van meldpunt Mores.

Datum
20 september 2022

Afstemming

De brief is binnen OCW afgestemd met de directies Emancipatie, Hoger Onderwijs en Studiefinanciering en Media en Creatieve Industrie. Interdepartementaal is de brief afgestemd met SZW en VWS. De brief is ook afgestemd met de regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld.

Aangezien de brief ook is opgesteld mede namens de minister van SZW, gaat deze gelijktijdig bij SZW de lijn in.

Reactie advies van de Raad voor Cultuur "Over de grens" (5.1.2.e)

De vaste commissie voor OCW vraagt om een reactie op het advies "Over de grens" van de raad voor cultuur. De nota beschrijft een reactiestrategie. SCM stemt in met het voorstel om in een eigenstandige brief op dit advies te reageren. Deze reactie zal worden afgestemd met andere onderdelen van OCW en met andere departementen. De nota bevat een 'kapstok' voor de te schrijven reactiebrief. SCM stemt in met deze opzet. De 1^e versie van de brief wordt medio september aan SCM voorgelegd. Het plan is om de brief voor het WGO aan de Kamer te versturen.

TER VOORBEREIDING

Aan: SCM

Erfgoed en Kunsten

Van

5.12 e

Datum

8 augustus 2022

Referentie

33489124

Bijlagen

Planning en inhoud onder deze
nota

nota

Beleidsstaf: kabinetsreactie rapport RvC

Aanleiding

- Er is een brief binnengekomen van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met een verzoek om reactie op het advies van de raad voor Cultuur "Over de grens".
- We bespreken graag de vraag welke strategie we hierbij zullen volgen:
 - Een eigenstandige brief schrijven met een reactie op het rapport. Uiteraard zullen we dan afstemmen met andere onderdelen van OCW en met andere departementen en waar nodig verwijzen naar de trajecten die daar lopen.
 - Aansluiten bij een ander traject: de reactie komt dan terecht in een brief van een andere bewindspersoon.
- In deze notitie leggen we ook een planning en inhoudelijke opzet voor (bijlage onderaan deze nota).

Toelichting

Ter bespreking:

De reactie kan op verschillende manieren worden ingevuld:

- Een separate brief sturen. Voordeel hiervan is, dat we de planning van de brief in eigen hand hebben. Ook inhoudelijk hebben we dan meer grip op wat we wel of niet in de brief verwerken. Een nadeel is dat de brief mogelijk niet zo veelzeggend wordt, er veel verwijzingen in komen naar andere trajecten en het steeds gaat over verantwoordelijkheden van andere bewindspersonen.
- De reactie verwerken in een andere brief. Mogelijke andere brieven die geschikt zijn voor deze input:
 - Brief nadere uitwerking Nationaal Actieplan (NAP) Seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld (trekker DE en SZW). Voordeel is dat de bewindspersonen die hier het meeste invloed op hebben deze brief versturen en het probleem dus zo veel mogelijk belegd wordt waar het thuishoort. Nadeel is dat het advies van de Raad mogelijk ondergesneeuwd raakt, de uitwerking van het NAP te uitgebreid wordt en het sturen van een reactie langer zal duren. In een eerste reactie heeft DE hierop gezegd dat een eigenstandige brief om deze redenen meer voor de hand ligt, maar het wel logisch zou zijn als bij de aanbevelingen die overgenomen worden benoemd wordt dat de concrete uitwerking daarvan landt in het NAP.

- Najaarsbrief cultuur (uitwerking 2023 e.v.). Voordeel van onderbrengen bij deze brief is dat het een passende plek is. Praktisch gezien is deze optie echter lastig uitvoerbaar, omdat de najaarsbrief tekstueel begin september moet worden afgerond.
- Voorstel is om een separate brief te sturen, omdat daarmee wordt geborgd dat het onderwerp voldoende aandacht krijgt.

Datum
11 juli 2022

Bijlage: planning en inhoud brief

Datum
11 juli 2022

Planning

De reactie op het advies van de Raad (in welke vorm dan ook) zal moeten worden afgestemd met diverse onderdelen van het departement en met een aantal andere departementen. De snelste variant is een separate brief. De planning zou er dan als volgt uit komen te zien.

Planning separate brief		
Fase	Wie	Wanneer
Opzet en planning in beleidsstaf; besluit zelfstandige brief of aansluiten bij andere brief	EenK	18 aug
Input verzamelen	EenK (met diverse collega's, zie onder)	Juli / aug
Brief samenstellen	EenK	Eind aug / half sept
Brief lijn in	Lijn, ook via MenC	Derde / vierde week sept
Brief verstuurd	Staatssecretaris	Begin okt

Inhoud

Voorstel is om in de reactie na een inleiding, separaat in te gaan op alle elf aanbevelingen. In onderstaande schema vindt u een allereerste aanzet wat dat zou betekenen en wie daarvoor de input zal leveren.

Onderdeel reactie	Wie	Eerste aanzet
Inleiding	EenK	<ul style="list-style-type: none">- Verwijzing adviesaanvraag- Rijk rapport- Goed ontvangen in het veld- Herkenbaar beeld, vindt ook sector- Haakt aan bij kwetsbaarheden sector, die ook in andere opzichten wordt waargenomen (denk aan slechte betaling)- Brede maatschappelijke discussie- Rol regeringscommissaris
Wat heeft S al gedaan	EenK, MenC	<ul style="list-style-type: none">- Nav ophef in media in gesprek met de hoofdpersonen- Twee ronde tafels- Verwijzing naar aanpak arbeidsmarkt- Besluit tot continuering financiering Mores.online t/m 2023 en financiering van deze functie (in welke vorm dan ook) voor ook na 2023.

Datum
11 juli 2022

<p>Aanbeveling 1: Praat erover. Hoe moeilijk, ongemakkelijk of eng dat ook toeschijnt, alleen door het onderwerp 'grensoverschrijdend gedrag' te benoemen, door met elkaar in openheid te bespreken wat gedeelde normen zijn, hoe gewenst gedrag eruitziet en wat niet aanvaardbaar is, ontstaat er een cultuur waarin iedereen zich vrij voelt grenzen aan te geven.</p>	EenK, MenC	- Noemen ronde tafels media.
<p>Aanbeveling 2: Doe onderzoek. Leidinggevenden en toezichthouders hebben de plicht zich te informeren over wat er speelt in hun organisatie. Zij moeten zorgen dat ze beter op de hoogte zijn van de ervaren (on)veiligheid binnen de instellingen. Let daarbij specifiek op bestaande machtsverhoudingen. Ook moeten leidinggevenden en toezichthouders alerter zijn op het faciliteren van tegenspraak.</p>	EenK, SZW	<ul style="list-style-type: none">- Verwijzen naar Arbowet (risicoanalyse verplichting)- Verwijzing naar info Alie Kuiper- Verwijzing naar Veilig de Vloer Op.
<p>Aanbeveling 3: Aan het kunstvakonderwijs: Maak van sociale veiligheid een integraal onderdeel van het opleidingstraject. Als professional in de cultuur- en mediasector is een bewuste omgang met grenzen cruciaal. Daarom zou het leren voeren van het goede gesprek over eigen en andermans grenzen een vast deel van het curriculum aan de kunstvakopleidingen moeten zijn.</p>	HOS	-
<p>Aanbeveling 4: Aan het kunstvakonderwijs: Bied in het curriculum ruimte aan diverse perspectieven. Het westerse referentiekader is nog altijd dominant in de cultuur- en media-sector. Wat niet gezien wordt, blijft onbekend, en daarmee onbemind. Als er op de opleidingen meer oog komt voor een brede cultuur-historische vorming, waarin verschillende perspectieven en tradities een plek krijgen, zal de cultuur- en mediasector als geheel ook veiliger worden voor</p>	HOS	-

diverse makers. Waar de kennis aangaande dit soort kunstuitingen niet in huis is, moeten opleidingen die van buiten betrekken en investeren in een diverser docentencorps.		
<p>Aanbeveling 5: Aan het kunstvakonderwijs: Stel een didactische aantekening verplicht.</p> <p>De didactische vaardigheden van docenten in het kunstvakonderwijs zijn niet zelden ondergeschikt aan hun artistieke vaardigheden. Toch zou eenieder die zonder begeleiding lesgeeft aan leerlingen zo'n aantekening moeten hebben. Stel daarom een didactische aantekening op het gebied van sociale veiligheid voor alle docenten verplicht, ook die met een kleine, tijdelijke aanstelling. Hetzelfde moet gelden voor gastdocenten.</p>	HOS	-
<p>Aanbeveling 6: Aan het kunstvakonderwijs: Doe onderzoek.</p> <p>Opleidingen moeten afspraken maken over onderzoek naar de ervaren sociale veiligheid van hun studenten en naar de aard en omvang van grensoverschrijdend gedrag aan hun opleidingen. De onderzoeksgegevens moeten onderling vergelijkbaar zijn voor een breed beeld van het kunstvakonderwijs. Over de onderzoeksresultaten dienen de opleidingen transparant te communiceren.</p>	HOS	-
<p>Aanbeveling 7: Aan de gehele cultuur- en mediasector: Zet in op meer diversiteit en inclusie.</p> <p>Gebrek aan diversiteit en inclusie over de hele linie, zowel op het gebied van personeel, publiek, partners en programma, als in onderliggende waarden en normen, blijft een pijnpunt dat grensoverschrijdend gedrag in de vorm van discriminatie in de hand werkt. De Code Diversiteit & Inclusie is geen lijstje om aan te vinken, maar moet integraal nageleefd worden. Kijk objectief</p>	Team educatie en participatie+ Team D+I (gezamenlijke team van EenK en MenC)	-

Datum
11 juli 2022

naar de eigen sector en wees zelfkritisch.		
Aanbeveling 8: Aan de gehele cultuur- en mediasector: Breng de financiële beloningen meer op gelijke hoogte. Financiële afhankelijkheid en baanonzekerheid brengen werkenden in de cultuur- en mediasector in een kwetsbare positie. Met name zzp'ers komen mede om die reden vaak in onveilige situaties terecht. Maak van fair pay een vast uitgangspunt in de salarisonderhandelingen.	EenK, Team A&O	-
Aanbeveling 9: Aan het Rijk: Richt een kenniscentrum in en laat onderzoek en monitoring doen. Het ontbreekt binnen de cultuur- en mediasector aan expertise op het gebied van grensoverschrijdend gedrag. Daarom is er behoefte aan een kenniscentrum dat data verzamelt en zorg draagt voor informatievoorziening en monitoring van de gehele sector. Dit centrum zou structureel gefinancierd moeten worden door een gezamenlijke inspanning van Rijk en sector. De raad hecht eraan dat dit voortvarend wordt opgepakt.	EenK, VWS, DE (voor aansluiting bij NAP)	-
Aanbeveling 10: Aan het Rijk: Stel een centrale klachtencommissie in. Een veelvoud aan klachtencommissies werkt versnippering in de hand. Eén centrale klachtencommissie, waarvan de onafhankelijkheid is gegarandeerd, is beter toegerust op de vakspecifieke risico's van de cultuur- en mediasector. Deze commissie zou onder het bestuur van het nieuw op te richten expertisecentrum moeten komen te staan.	EenK, VWS, DE (voor aansluiting bij NAP)	- Aansluiten bij onderzoek dat door VWS wordt gedaan over laagdrempelige voorzieningen.
Aanbeveling 11: Aan het Rijk: Zorg voor structurele ondersteuning van meldpunt Mores. Mores is bezig uit te groeien tot het centrale meldpunt voor de	EenK, VWS, DE (voor aansluiting bij NAP)	- Aansluiten bij onderzoek dat door VWS wordt gedaan over laagdrempelige voorzieningen.

Datum
11 juli 2022

<p>gehele cultuur- en mediasector. Structurele financiering stelt Mores in staat een professionaliseringsslag door te voeren. Ook kan Mores er dan voor zorgen de eigen zichtbaarheid en vindbaarheid te verbeteren. Mores nieuwe stijl zou als 'zusterorganisatie' van de op te richten centrale klachtencommissie onder het nieuwe kenniscentrum moeten ressorteren.</p>		
--	--	--